

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Eva Malcátová**, Dějiny umění

Název práce: **Českokrumlovský památník Ptačí hrádek a kulturně-historické souvislosti jeho vzniku**

Vedoucí práce: Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Eva Malcátová si za téma své bakalářské práce chvályhodně vybrala problematiku drobné regionální architektury z nejbližšího okolí města, k němuž má vztah a v jehož dějinách umění se dokáže podle potřeby dobře orientovat. Centrální stavba tzv. Ptačího hrádku, umístěná na návrší nad silnicí mezi Českým Krumlovem a Kájovem náleží do krajinářsky volně upraveného okolí ohrazené zámecké zahrady a zároveň je možno ji chápat jako vyhlídkovou spojnici mezi krumlovským a červenodvorským zámekem, či jeden z mnoha bodů symbolického vytyčování jihočeského panství Schwarzenbergů. Jedná se sice o téma zdánlivě regionální, vzhledem k významu zmíněného knížecího rodu má ale tato stavba přirozené vazby na soudobé realizace v celé Evropě.

Předkládaná bakalářská práce Evy Malcátové je jako celek logicky a přehledně strukturována na pět oddílů. První dva oddíly jsou vyhrazeny samotné stavbě, nejprve jejímu zasazení do krajiny, popisu a proměnám během staletí a dále pak otázkám stavební historie a objednavatele. Během práce na těchto textech se mohla autorka opřít jen o relativně málo odborné literatury, takže vycházela především ze stavebně-historického průzkumu a několika málo odborných článků. Narazila přitom na zásadní limit badatelské práce, a sice že i přes původní slib soukromé majitelky si nakonec nemohla prohlédnout interiér Templu po nedávné rekonstrukci, při níž byla oproti staršímu záměru zřejmě mírně pozměněna její dispozice. Těžkosti s poznáním stavby i chybějícími textovými prameny ale autorka správně částečně překonala prací s prameny obrazovými, takže využila kresbu Franze Mauczky či malbu Ferdinanda Runka, ale upozornila i na návrh pohřebního památníku Karla ze Schwarzenbergu od G. E. Opize, jenž se zdá být jednou z variant slavné architektury tohoto typu, vytvořené ve vídeňském augustiniánském kostele pro rakouskou arcivévodkyni Marii Christinu sochařem A. Canovou.

Tři následující oddíly předkládané práce věnovala Eva Malcátová obecnějším otázkám krajinářské tvorby počátku 19. století a její náplně tzv. sentimentálním obsahem a související drobnou architekturou. Celým autorčiným textem totiž prochází chvályhodná snaha o zasazení Templu do kontextu okolní krajiny a hledání symbolického významu stavby. Také proto jsou dva velké oddíly věnovány nejprve srovnáním z Čech i Moravy a pak i z Evropy. Zatímco česká srovnání vyznívají věrohodně, při podrobnějším prohlížení obrazové přílohy se zdá, že autorka některé evropské příklady možná zahrnula poněkud unáhleně, neboť nerespektovala konkrétní dispozice a hmotová členění uvedených staveb (na mysli mám především zcela otevřené kruhové pavilony z Německa i Anglie).

Autorka se ve svém textu dotkla i závažných otázek, které si specialisté před podobnými stavbami kladou, tedy kdo je jejich autorem, jaké byly objednatelské záměry a konkrétně v případě krumlovského příkladu i proč stavba nakonec nebyla dokončena. Čtenář úvahy k těmto otázkám v textu sice nalezne, ale možná mohly být více rozvedeny a argumentovány. Konkrétně: Z jakého důvodu nechal památník pro slavnějšího vojevůdce postavit jeho bratr? Proč v Krumlově a právě na tomto místě? Jedná se spíše úžeji o memoriální či obecně spíše jen vyhlídkovou stavbu, nebo je v ní spojeno obojí? Kdo tedy byl autorem stavby? Obecně je v textu předkládané práce znatelný pochopitelný autorčin limit v poznání reprezentačních strategiích šlechty rychle se měnícího ovzduší 19. století, protože stejně jako v případě srovnání staveb mohla možná i v případě kulturněhistorické složky krumlovské stavby pro svůj výklad využít celoevropské paralelní jevy. To se však vedle zpřesnění a zúžení srovnávacích příkladů staveb může objevit v autorčině případné navazující diplomové práci.

Hodnotit předkládanou bakalářskou práci Evy Malcátové je nesnadné, neboť jsem mohl sledovat na jedné straně zápal autorky ale na straně druhé i četné vnější překážky, které se během pandemických opatření při jejím bádání vyskytly. Přesto si stojím za drobnými výše uvedenými výtkami ohledně formy, typologie i funkce stavby, které mohla autorka promýšlet více do hloubky. Třeba by se jí mohla hodit i nedávná přednáška prof. Jiřího Kroupy o formě koule v architektuře konce 18. a počátku 19. století, aby fenomén drobných kupolovitých staveb nahlédla šířeji, tj. v kontextu francouzské tzv. revoluční architektury (*Vzdušný balón, koule a zážitek prostoru* na Youtube). Pro další zabývání se tímto tématem se autorka nepochybně musí seznámit i s přibývajícím literaturou o proměňující se mentalitě středoevropské šlechty během 1. poloviny 19. století, která postupně vzniká i v českém historickém bádání či přímo na Historickém ústavu FF JU (namátkově texty Z. Bezeckého či M. Morawetze).

Na základě uvedených výtek klasifikuji práci nižším stupněm, ale přirozeně **doporučuji** k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

.....
podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 31. května 2020

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl/a
--------------------	---------	-------------	-------	-------------